

**Leidraad communicatie en participatie
particuliere (bouw)initiatieven**

Omwonenden en belanghebbenden eerder betrekken

De gemeente Dalfsen wil dat inwoners in een vroeg stadium betrokken worden bij de voorbereiding van ruimtelijke ontwikkelingen in hun omgeving. Op dat moment kan er ook nog iets met de inbreng van de inwoners en andere partijen worden gedaan. Deze informatie geeft aan wat wij van u als initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling vragen aan communicatie en participatie die daarbij wenselijk is. Hoe u als initiatiefnemer hieraan precies invulling geeft is afhankelijk van de grootte en/of gevoeligheid van het project in de omgeving. Dit document is daarom geen blauwdruk, maar helpt u tot een goede communicatie- en participatie aanpak te komen.

Vroeg en helder communiceren

Als initiatiefnemer van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling vraagt de gemeente u om zo vroeg mogelijk met de betrokkenen/omwonenden te communiceren over uw plannen. Op de manier die beschreven staat in deze richtlijn. Hierbij is het belangrijk dat u duidelijk aangeeft over welke onderdelen de betrokkenen nog zeggenschap hebben en welke onderdelen slechts ter informatie zijn.

U bent verantwoordelijk voor het op deze manier betrekken van burgers. Zo wordt bij de besluitvorming door de gemeente duidelijk welke belangen er zijn en hoe deze door u als initiatiefnemer zijn gewogen. Een neveneffect hiervan kan zijn dat draagvlak gecreëerd wordt en de besluitvorming soepeler verloopt. Dit document helpt u bij het maken van de keuze hoe u de omgeving betreft en u in gesprek kunt gaan. Ook geven wij aan hoe wij inzicht willen krijgen in dit proces zodat het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad dit kan betrekken bij het besluit dat zij uiteindelijk nemen.

Wat kunt u verwachten van de gemeente

Bij uw contactpersoon van de gemeente Dalfsen kunt u terecht voor al uw vragen over de uitvoering van het gesprek en het betrekken van de omgeving. Ook kunt u uw aanpak bespreken en aanbevelingen en advies krijgen waar dat nodig is. De gemeente kan u helpen met het vinden van de juiste manier waarop u communiceert met de omgeving.

Vooruitlopen op de Omgevingswet

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet gaat u als initiatiefnemer verplichten aan te geven hoe u burgers,

bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij uw aanvraag heeft betrokken en wat de resultaten daarvan zijn. Hoewel het nu nog geen wettelijke eis is, willen we hier nu alvast mee aan de slag zodat u en wij als gemeente goed voorbereid zijn als de wet in werking treedt. Dat is ook de reden dat we deze werkwijze de eerste jaren goed monitoren en evalueren en als het nodig is bijstellen.

Wettelijke mogelijkheden burgers

Met het volgen van de leidraad gaat u voorafgaand aan uw aanvraag al in gesprek met de omgeving. De wettelijke mogelijkheden die inwoners en andere belanghebbenden hebben om hun eigen belangen te behartigen in de formele procedure blijven. Zij kunnen zienswijzen indienen tegen bestemmingsplannen of bezwaar maken tegen bouwplannen. De leidraad geeft het gemeentebestuur wel meer inzicht in het draagvlak en welke tegenstrijdige belangen er zijn. Uiteindelijk beslist het gemeentebestuur en hakt deze bij tegenstrijdige belangen de knoop door. Daarna, kan er tegen het besluit beroep in worden gesteld, waarbij de rechter het laatste woord heeft.

Stappenplan

1. Breng in een zeer vroeg stadium alle belangen in kaart

Naast dat u uw plannen in hoofdlijnen op papier zet en met de gemeente bespreekt, is het goed daarbij ook heel goed in beeld te brengen welke impact het project op de omgeving heeft en kan hebben. Wie betrokken moeten worden voordat u uw plannen verder uit gaat werken? Denk niet alleen aan omwonenden maar ook aan belangengroepen en –organisaties. Bijvoorbeeld bewonersverenigingen, ondernemers, een milieugroep of een maatschappelijke organisatie die bij u in de straat of buurt aanwezig is.

2. Waarover kunnen betrokkenen nog meedenken, meewerken of misschien wel meebeslissen?

Welke ruimte hebben betrokkenen om mee te denken, mee te werken of misschien wel mee te beslissen. Wat zijn voor u, vanuit wet- en regelgeving en vanuit bijvoorbeeld de gemeente echt harde randvoorwaarden en waarom. Een heldere communicatie hierover geeft dat er geen verwachtingen gewekt worden dat alles kan en er meer begrip zal zijn waarom u uiteindelijk bepaalde keuzes maakt.

3. Zoek eerst contact met direct betrokkenen

Beter een goede buur dan een verre vriend. Zorg dat zij direct betrokken worden en de informatie van u als initiatiefnemer uit de eerste hand krijgen. Bij het eerste contact kunt u ook gevoelheden en belangen alvast aftasten en toetsen of u nog andere partijen of belangen bent vergeten die u bij uw plan moet betrekken.

4. Bepaal uw verdere aanpak en vorm op basis van de voorgaande stappen

Bepaal de inzet van communicatiemiddelen. De ene keer is een informatieve brief voldoende, de andere keer is een informatiebijeenkomst beter, of wordt het toch een inloopbijeenkomst of een werkatelier? Dit is voor elk plan maatwerk. De gemeente kan u hierin ook adviseren, meedenken en we willen graag weten wanneer u bijvoorbeeld een informatieavond houdt.

5. Start de communicatie met de omgeving en stel bij indien nodig

Door de ervaringen die op worden gedaan tijdens het proces kan bijstelling nodig zijn. Op basis van de participatie kan het project op onderdelen nog wijzigen. Maar ook het proces kan soms anders lopen doordat vooraf ingeschatte belangen toch anders blijken te liggen. Houd hier oog voor en stel ook uw proces en aanpak bij als het nodig is. Ook hierbij kan de gemeente u adviseren en met u meedenken.

6. Geef een terugkoppeling aan de betrokkenen wat u met hun opmerkingen heeft gedaan, en blijf in gesprek.

Een goede communicatie en dialoog stopt niet nadat u uw plan heeft gepresenteerd. Houd de betrokkenen op de hoogte van wat u met de opmerkingen doet en welke motivering en overwegingen u daarbij hebt. Misschien zijn er nog kleine aanpassingen die u toch nog kunt doorvoeren.

7. Geef inzicht hoe de participatie is verlopen, zodat u dit bij uw definitieve verzoek of aanvraag bij de gemeente in kunt dienen.

U dient bij uw aanvraag ook het proces overzicht bij de gemeente in. Zie "Wat moet u vastleggen" wat daarbij belangrijk is.

8. Betrek betrokkenen bij de voortgang van de uitvoering (bouw) en los overlast zo snel mogelijk op.

Ook als u de benodigde vergunningen heeft om uw project uit te kunnen voeren vragen wij om in gesprek te blijven met betrokkenen. Meldt bijvoorbeeld wanneer u start met de bouw en waar men terecht kan bij klachten of opmerkingen tijdens de uitvoering.

Wat moet u vastleggen:

Geef een overzicht van de betrokkenen en motiveer uw communicatiestrategie

- Om uiteindelijk een goede belangenafweging te kunnen maken en daarbij ook te bepalen of er voldoende inspanning is geweest om draagvlak van betrokkenen te krijgen moet u de stappen 1 tot en met 4 uw overwegingen vastleggen. Motiveer zo uw keuze voor uw aanpak van het betrekken van de omgeving.

Leg vast wat er besproken is en wat u met eventuele opmerkingen heeft gedaan

- Geeft inzicht in wie u wanneer heeft betrokken, wat de sfeer was van bijvoorbeeld een informatieavond en geef een goede weergave van eventuele opmerkingen en wat u hiermee heeft gedaan. Hoe heeft u dit aan de betrokkenen teruggekoppeld en wat waren hun reacties (stap 5 t/m 7).
- Het kan zijn dat er ondanks de inzet op participatie toch nog tegenstellingen/bezwaren blijven. Geef ook dit aan met daarbij een duidelijke motivering waarom de belangen tegengesteld blijven. Op basis hiervan, en eventuele zienwijzen/bezwaren kan het gemeentebestuur dan een afweging van belangen maken.
- Voeg ook bijv. een uitnodiging, een presentatie e.d. en de besproken versies van uw (bouw) plan toe zodat helder is wat er in welke fase met de betrokkenen gecommuniceerd is en hoe de plannen gaandeweg zijn gewijzigd. Op deze manier krijgt het gemeentebestuur goed inzicht in het proces, wat zij bij hun besluitvorming kunnen betrekken.

Geef aan hoe u in de vervolgfase (realisatiefase) in gesprek blijft met de verschillende betrokkenen

- Zoals bij stap 8 is aangegeven stopt participatie niet na de planvorming. Geeft u daarom kort aan hoe u het verdere proces in gaat.